

הלכות נטילת ידים לסעודה - י

הפסק בין נטילת ידים לסעודה

ברכות מב, א

שלוש תכיפות הן תיכף לסמיכה שחיטה ... תיכף לנטילת ידים (דמים אחרונים) ברכה (ברכת המזון, רש"י).

ברכות נא, ב

אמר רב אסי אין מסיחין על כוס של ברכה (משיאחז עד שיברך, רש"י).

משנה ברכות נא, ב

ב"ש אומרים נוטלין לידים ואח"כ מוזגין את הכוס ואח"כ נוטלין לידים.

ברכות נב, ב

הכי קאמר להו בית הלל לבית שמאי ... הא עדיפא, דתיכף לנטילת ידים סעודה.

פסחים קו, ב

זימנין דחביבא עליה ריפתא מקדש אריפתא, זימנין דחביבא ליה חמרא מקדש אחמרא.

תוס' שם

השתא מסיק דקידוש לא הוי היסח הדעת. ואם תאמר, דפרק אלו דברים אמרי בית הלל ... דתכף לנטילת ידים סעודה, וכי מוזגת הכוס הוי טפי היסח הדעת מקידוש. ויש לומר, דשאני מציגה שהיא בחמין וצריך דקדוק שלא יחסר ושלל ויתיר והוי טפי היסח [הדעת] מקידוש.

תוספות סוטה לט, א ד"ה כל

ושיעור תכיפה איכא למישמע מתכיפת סמיכה לשחיטה, דאמרינן בפרק כל הפסולין (זבחים לג.) כל הסמיכות שהיו שם קורא אני בהם תיכף לסמיכה שחיטה חוץ מזו, שהיתה בשער נקנור שאין מצורע יכול ליכנס שם, אלמא כדי מהלך משער נקנור עד בית לא חשיבה תכיפה, ובמסכת מדות (פ"ה מ"א) משמע דלא הוי טפי מעשרים ושתים אמה מקום דריסת רגלי ישראל ומקום דריסת רגלי הכהנים, שכל אחד היו י"א אמה.

שוע"ר סי' קסה

א העושה צרכיו ורוצה לאכול יטול ב' פעמים ... אם יברך תחלה על נטילת ידים ואח"כ אשר יצר ... יהי הפסק בין נטילה להמוציא, ויש אוסרים להפסיק ביניהם בדברי עסק וענין אחר כמ"ש בס"י קסו.

שוע"ר סי' קסו

א לא אמרו תיכף לנטילת ידים סעודה אלא שלא יתעסק בינתיים באיזה עסק עד שסייח דעתו מהסעודה, ואפילו למזוג כוס לקידוש היום אם מוזגו בחמין שצריך לדקדק הרבה שלא יחסר או ייתר הרי זה היסח הדעת מהסעודה ואסור לעשותו בין נטילת ידים לסעודה, והוא הדין לכל כיוצא בזה. אבל אם יושב בטל ואינו עושה בינתיים שום מעשה שיש בו היסח הדעת אף על פי ששוהה הרבה, ואפילו משיח מעט אין לחוש ... ובלבד שלא יפליג בדברים שלא יבא לידי היסח הדעת. ולכן מותר לומר קידוש והבדלה בין נטילת ידים להמוציא. ולא אמרו תיכף לנטילת ידים ברכה אלא במים אחרונים בלבד.

ויש אומרים שגם במים ראשונים צריך ליזהר כמו במים אחרונים ... לפיכך צריך ליזהר שלא להפסיק אפילו בשהיה כדי הילוך כ"ב אמה, שבשיעור זה נקרא הפסק אפילו יושב במקומו ... ולדבר אסור אפילו בדברי תורה (או איזה ברכה מרובה שלא מענין הסעודה כגון להבדיל על הכוס) ואין צריך לומר בדבר חול. וטוב לחוש לדבריהם. ומכל מקום אין צריך ליזהר אלא מלדבר באיזה עסק וענין אחר אבל שיחה בעלמא ב' או ג' תיבות אינן חשובין הפסק לדברי הכל אפילו במים אחרונים (כיון שאין בהם ענין שלם) ... השהייה בניגוב והילוך ממקום שנטל ידיו למקום הסעודה אינן חשובין הפסק כיון שהוא צורך הסעודה.

שוע"ר סי' קפא

ו אסור להשיח בינתיים איזה עסק וענין אחר אפילו בדברי תורה. אבל שיחה בעלמא ב' וג' תיבות אין לחוש, אלא משנטל הכוס בידו לברך כמ"ש בס"י קפ"ג.

שוע"ר סי' קפג

י משיאחז הכוס בידו לברך לא ישיח המברך אפילו שיחה קלה ב' וג' תיבות משום היסח הדעת.

סדר נטילת ידים לסעודה

(ו) מן הדין יכול לברך אשר יצר אחר ברכת על נטילת ידים, ואין בזה משום הפסק בין נטילת ידים לסעודה, אבל צריך ליזהר מלהשיח בינתיים אפילו שיחה קלה, ואפילו ללמוד לא נכון.

תורת מנחם שם

לכאורה גם ב' או ג' תיבות בכלל, דאי לאו הכי הוי שתפת יתר.

שוע"ר סי' רעא

כג אחר שקידש על הכוס יטול ידיו לסעודה ויברך על נטילת ידים ... ויש חולקין על זה ואומרים שאפילו לכתחלה יכול ליטול ידיו קודם הקידוש ואין הקידוש מפסיק בין נטילת ידים לסעודה כיון שהוא לצורך הסעודה ... מי שרוצה להחמיר על עצמו שלא ליטול עד אחר הקידוש יפה הוא עושה ... ולדברי הכל אסור למזוג הכוס בחמין אחר נטילת ידים כי צריך דקדוק גדול שלא יחסר ולא יותיר והרי זה הפסק והיסח הדעת. ולכתחלה טוב ליזהר שאפילו השפיכה בלבדה מהקנקן לכוס תהיה קודם נטילת ידים.